

Talvised tööd mesilas, ettevalmistus kevadeks

Kokkuvõte ettekandest Tartu Mesinike Seltsis 21.01.2009.a.

Lektor Jaanus Tull, PR-5-1.5-24

Mesinduspäev toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Talvised olulisemad tööd mesilas ja mesindushoones on järgmised:

1. Kärgede sorteerimine
2. Vaha sulatamine, vanade ja katkiste kärgede sulatamine vahaks.
3. Kärjeraamide korrastamine ja desinfitseerimine, uute kärjeraamide valmistamine, traatimine ja kärjepõhja kinnitamine traadi külge
4. Mesindusinventari ettevalmistamine (puhastamine, desinfitseerimine, korrastamine)

Talvel on seega otstarbekas võimalikult palju teha ettevalmistustöid ära, kuna kevadel ja suvel on mesilastega palju tegemist, siis pole enam aega eelpool loetletud töid teha.

Kevadised tööd. Kevadel peab kontrollima mesilasperede seisundit ja vastavalt sellele teostama järgnevaid toiminguid:

- A. Sööda kontroll
- B. Mesilasema kvaliteedi kontroll
- C. Taru puhastamine talve jooksul tekkinud langetisest
- D. Nõrkade mesilasperede ühendamine
- E. Vääremaga mesilaspere likvideerimine.

Kevadisi töid tuleb vaadelda läbi mesilaspere elutegevuse aasta vältel. Nagu teame sõltub hea mesilaspere talvitumine ja hea kevadine areng sügisest mesilaspere ettevalmistusest. Selleks, et saada hea talvitumine tuleb mesinikul püüda täita järgmisi tingimusi:

1. Peab sügisel olema piisavalt palju noori mesilasi, kuna noored mesilased elavad paremini pika talve üle, et saada palju noori mesilasi peab mesilasperes kindlasti olema noor ema, mitte üle 2 aasta vanume ema. Kuna kaheaastased ja vanemad emad munevad sügisel tagasihoidlikult.
2. Piisavalt palju peab mesilasperes olema talvesööta, mida peab jätkuma mesilasperele ka kevadiste ebasoosate ilmade korral. Olgu selleks kvaliteetne mesi või sukrusööt.
3. Varroaravi tuleb teha õigeaegselt. Kindlasti ei tohi ravi tegemist jätta hilissügisesse.

Halva talvitumise põhjuseid võib olla mitmeid, siinkohal võib nimetada mõningaid neist:

1. Talvemesialste vähene hulk või ebaõige vanuseline suhe;

2. Haiguste poolt nõrgestatud mesilaspere, näiteks varroatoosi kahjustused jt. Haigused;
3. Ebakvaliteetne sööt. Kristalliseerunud sööt (mesilased ei saa sööta kätte), lehemesi (põhjustab kõhulahtisust).
4. Halvad välistingimused. Mesila asub niiskes ja ka tuulises kohas.
5. Linnud, loomad häirivad normaalset talvitumist. (tihased, roherähnid, nugised)
6. Halvad mesilaspere sisetalingimused. Taru ei pea sooja või soodustab liigse niiskuse teket st. Ei lase liigsel niiskusel eemalduda.

Ettevalmistustööd puhastuslennuks.

Puhastuslennuks alustatakse ettevalmistusi juba märtsi algul. Tarude lähim ümbrus puhastatakse lumest ja kiirendatakse selle sulamist. Mida aga ei võimalik teha sellel kevadel, kuna lund praegu veel ei ole. Soovitav on mesilasse üles seada jooginõu, sobib päikesepaistelisse tuulevaiksesse kohta. Mesilased harjuvad kiiresti jooginõul käima. Kuna joogivee tarve mesilaspere on varakevadel suur siis jooginõude korral on neil lihtsam hankida vett.

Puhastuslend toimub harilikult märtsis, vahel harva ka kas veebruari lõpus või hilise kevade korral aprillis, tuulevaikse päikese paistelise ilmaga, kui temperatuur varjus on mõni kraad üle nulli ja päikese käes üle 10°C. Puhastuslend algab tavaliselt kella 10 ja 12 vahel või pärast lõunat ning kestab paar tundi. Mesiniku hooleks on nüüd lendlate täielik avamine (lamavtarude korral, korpustarudel on lennuava lahti).

Puhastuslennu kestel võib jälgida mesilaspere lendluse iseärasusi, mille kohta tavaliselt tehakse sissekanded mesila märkmikku. Võime märgata tugevat või nõrka lendu, taru eesseina ja lennuava määrdumist väljaheidetega või ka lennu täielikku puudumist. Mesilaspere on kas surnud talvel või nn. tukub. Puhastuslennu lõppedes kaetakse pered õhutihedate katetega (et mesilastel oleks pesa temperatuuri kergem hoida). Selleks sobib 5-6 kihilised ajalehtedest katted, jõupaberist kott või kile, mis katab pesaosa. Lennuavad tuleks kitsendada pesa suuruselt olenevalt 1-4 cm-ni.